

**AZ ÉRC-
ÉS ÁSVÁNYBÁNYÁSZATI
MÚZEUM
KÖZLEMÉNYEI**

III.

RUDABÁNYA

2006

Az Érc- és Ásványbányászati Múzeum Közleményei
III. kötetének munkatársai:

Dr. Almási Tibor történész, egyetemi docens,
a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi
Karának dékánja;

Bartha Lajos tudománytörténész, Budapest;

Batta István bányamérnök, Rozsnyó – Rožňava (Szlovákia);

Hadobás Sándor múzeumigazgató,
Érc- és Ásványbányászati Múzeum, Rudabánya;

Hlobil, Ján muzeológus, Bányászati Múzeum,
Rozsnyó – Rožňava (Szlovákia);

Horváth Pál muzeológus, Bányászati Múzeum,
Rozsnyó – Rožňava (Szlovákia);

Kállai Géza építészmérnök, író (Budapest);

Kovács Ágnes muzeológus, Bányászati Múzeum,
Rozsnyó – Rožňava (Szlovákia);

Papp Andrea történész-muzeológus,
Érc- és Ásványbányászati Múzeum, Rudabánya.

Szerkesztette:

HADOBÁS SÁNDOR

A borítón:

A rudabányai vasércbánya vezetősége 1925-ben.

Az ülő sorban balról a negyedik *Kállai Géza* igazgató.

(Az eredeti fotó az *Érc- és Ásványbányászati Múzeum* gyűjteményében.)

ISSN 1785-4946

Felelős kiadó: *Hadobás Sándor* múzeumigazgató.
K – B Aktív Nyomda, Miskolc. Felelős vezető: *Kása Béla*.

Megjegyzések Gölnicbánya Kun László királytól elnyert privilégiumához és megerősítéseihz*

ALMÁSI TIBOR

A felvidéki bányavárosok sorában korán fejlődésnek indult *Gölnicbánya* történetének kezdeteit sok bizonytalanság övezi. A településre vonatkozó legkorábbi írott adatok a 13. századból származnak, s ezek már a tág határokat birtokló, élénk telepítő tevékenységet folytató, eredményesen gyarapodó hospes-közösség képét tárják elénk. A kezdetekre vonatkozóan mindössze annyit lehet valószínűsíteni, hogy az itt élő korai szláv lakosságra már a 12. században német népesség települt, legalábbis a későbbi városnév a *Gölnic* folyó szláv eredetű nevéből német közvetítéssel került át a magyarba, s az átvétel a nyelvészek véleménye szerint a 12. századra tehető¹. A bányászat révén gyorsan fejlődő *Gölnicbányát* első kiváltságaihoz *IV. Béla* király várospolitikája juttatta. A település első kiváltságlevele azonban nem maradt fenn, csak a *IV. László* által kiadott megerősítésben feltűnő hivatkozás őrizte meg emlékét. Így sem kibocsátásának ideje, sem pedig pontos tartalma nem ismeretes. *Kun László* oklevele azt is elmondja, hogy *V. István* király privilégiumban erősítette meg az apja által adott kiváltságokat, de itt sem áll rendelkezésre az okmány kiadásának időpontja, miként szövege sem. Nem tisztázható tehát, hogy a gölniciek pontosan milyen jogokat kaptak *IV. Bélától*, illetve hogy *V.*

---

* A tanulmány eredetileg az *Acta Universitas Szegediensis. Acta Historica* c. kiadvány 102. kötetének (1995) 43-49. oldalán jelent meg. Az újraközlés engedélyezéséért a szerzőnek tartozunk köszönettel.

¹ Gölnicbánya korai történetének összefoglalását l. FEKETE NAGY A.: *A szepesség területi és társadalmi kialakulása*. Bp. 1934. 126-128.

István csak megerősítette ezeket vagy újabb kiváltságokat is adott a településnek. A város által elnyert privilégiumok közül elsőként *IV. László* említett okirata maradt fenn szövegében. Ebből kiderül, hogy a király megerősíti *Gölnicbányát* az említett elődeitől elnyert kiváltságokban, külön kiemelve ezek sorából a bűnpereket illető bíraskodási szabadságot, a városban tartandó vásár olyan formában való védelmét, hogy tilos a városhatárokon belüli falvakban vásárt tartani, végezetül a várost övező erdőknek, vizeknek és bányáknak a szabad használatát. *Kun László* oklevele emellett leírja a város határait is. Nem lehet tudni, hogy a korábbi privilégiumok mennyivel szabályozták teljesebben és részletesebben *Gölnicbánya* kiváltságait, miként az sem tisztázható, hogy a fentebbi jogokból közvetlenül *IV. László* királytól ered-e esetleg valamelyik. Mindeme bizonytalanságokon túl azonban a legfőbb problémát *Kun László* privilégiumának datálása jelenti.

A privilégium szövegét nem eredeti példány őrzi, hanem átíráskokban, illetve tartalmi átírásban maradt fenn. Sajnálatosan a legkorábbi átíratok sincsenek meg eredeti alakjukban. A legkorábbi eredeti példány *I. Lajos* király 1367. jún. 29-i (6. die Nat. Joh. Bapt., a. d. 1367.) tartalmi átírata, amely saját korábbi – *I. Károly* átírását megerősítő – oklevele nyomán foglalja írásba *Kun László* privilégiumának tartalmát.² *Nagy Lajos* király eme megerősítése szövegében is ismert; 1359. május 5-én kelt (a. d. 1359., III. Non. mensis Maii). Ez az irat azonban szintén nincs meg eredetijében, szövegét a szepesi káptalan 1699. szeptember 24-én (f. V. prox. an domin. 15. S. et Indiv. Trinit.) készült átírása tartotta fenn, amelyről több 18. századi másolat áll rendelkezésünkre.³ *Nagy Lajos* átírása – úgy, ahogyan az 1367. évi tartalmi átírat is említi – valóban nem közvetlenül *Kun László* okleveléről készült, hanem *I. Károly* király – kétszeres – megerősítésén keresztül. A szepesi káptalan átíratának 1699. évi szövege azonban nem teljes. Hiányai közül – túl az itt-ott adódó, nem igazán érdemleges, kipontozások-

---

² Magyar Országos Levéltár (A továbbiakban: MOL.). Diplomatikai Levéltár (a továbbiakban Dl.) 67 376.

³ MOL. Dl. 24 896., Dl. 71 419., Diplomatikai Fényképtár (a továbbiakban: Df.) 258 631., Df. 287 781.

kal jelölt kihagyásokon – a legkomolyabb a *Kun László-féle* oklevél datatiojánál kezdődik, és eltart egészen a *Nagy Lajos-féle* megerősítő oklevélkeret záró részének kezdetéig. Értelemszerűen a hiányok a szepesi káptalani átiratról készült valamennyi másolatban megvannak. Mivel *IV. László* oklevelének dátumát már érinti a csonkulás, így az irat különböző feldolgozói az újkori oklevélpublikációkkal kezdődően többféle keltezéssel próbálták az okmányt kiegészíteni. Ezek sorából említést érdemel *Katona István*, aki 1276-ra tette az irat keltét.⁴ Ez azáltal vált maradandóvá, hogy *Fejér György* is átvette tőle,⁵akinek széles körben használt szöveggözlése nyomán a modern történeti monográfiák is 1276-ra helyezik *Gölnicbánya* első fennmaradt privilégiumát.⁶ A legkésőbbi dátumot *Bárdosy János* adja a szepesi okleveleket közéteendő munkájában, amikor is meglehetősen önkényes kiegészítéssel 1290-re teszi a privilégium keltét.⁷ A legújabb kori diplomatikai kutatók közül *Borsa Iván* új keltezést adott *IV. László* privilégiumának, ugyanis azt részint archontológiai és diplomatikai megfontolásokból, részint pedig – elsőként alapul véve a tartalmi átiratban szereplő dátumot – *I. Lajos* király 1367. évi oklevele nyomán 1287-re tette.⁸

Visszatérve a csonka szövegű 1699. évi szepesi káptalani átirathoz, a hiány az *I. Károly* királytól származó megerősítő oklevelek zárókereteire is kiterjed, tehát a szóban forgó káptalani irat ezek datálását sem teszi lehetővé. *Bárdosy* idézett munkájában –

---

⁴ KATONA, S.: *Historia critica regum Hungariae*. VI. Budaë, 1782. 704.

⁵ FEJÉR, G.: *Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus ac civilis*. V. 2. Budaë, 1892. 345. Fejér emellett még kétszer leközli a gölnici privilégiumot más évszámmal is; 1282-re téve V. 3. 125., 1290-re helyezze – BÁRDOSY nyomán – V. 3. 490.

⁶ FEKETE NAGY i. h.; FÜGEDI E.: *Kolduló barátok, polgárok, nemesek*. Bp., 1981. 245., 266., 269. stb.

⁷ BÁRDOSY, J.: *Supplementum analectorum terrae Scepusiensis. Leutschoviae*, 1802. 331.

⁸ BORSA I.: *Az Árpád-házi királyok okleveleinek kritikai jegyzéke*. II/2. 3. Bp., 1961. 3464. szám.

forrásként a gölnici pivilégiumok elenchesát megjelölve – *I. Károly* király első megerősítését 1317-re tette, a másodikat pedig 1327-re,⁹ majd a két évszámnak megfelelően felhasználva a *Katona István* munkájában közzétett 1317 és 1327-beli oklevelek datait és méltóságnévsorait, ki is egészítette a maga oklevél-publikációját. Az *Anjou-kori oklevéltár* nemrégiben megindult munkálatai során mind az 1317-es, mind pedig az 1327-es évnél ismét felszínre került a probléma. A *Magyar Országos Levéltár Diplomatikai Fényképtárának* időrendi mutatója alapján szerencsére előkerült még egy szövegváltozat,¹⁰ amely – miután független a csonkult szöveget fenntartó iratok hagyományától – lehetőséget ad a datálással kapcsolatos kérdések lezárására. Az irat a bécsi *Haus, Hof- und Staatsarchiv* anyagából származik, és nem más, mint I. Ferenc király 1813. október 1-jén (*die 1. mensis Oct., a. d. 1813.*) kiadott átírásának a királyi könyvek nyomán készült egyszerű másolata. Szövege nem teljes, de a hiány itt a kezdő szakasznál jelentkezik. Az irat mint III. Ferdinánd király átíró pivilégiuma kezdődik, és meg is található benne az ehhez tartozó záró rész 1637. május 1-jei (*die 1. mensis Maji, a. d. 1637.*) dátummal, azt azonban követi még egy záró szakasz, amely a fenti 1813-as keltezésel, illetve 22. uralkodási és feltüntetésével kétségtelenné teszi, hogy hiányzik a „legkülső” átíró keret kezdő része, amelynek I. Ferenc királytól kellett származnia. III. Ferdinánd pivilégiuma megerősíti a szepesi káptalannak azt az 1637. január 28-i (*f. IV. prox. p. fe. Conv. S. Pauli ap., a. d. 1637.*) oklevelét, amely I. Károly két említett átíratán keresztül magában foglalta *Kun László* királynak a szóban forgó, *Gölnicbánya* számára kiadott pivilégiumát. Ez az átírat az előzőekben érintett mindhárom okmány keltezésével kapcsolatos bizonytalanságot eloszlatja, mert teljes szövegüket adja. Megállapítható belőle, hogy *IV. László* király pivilégiuma – mint ahogyan *Borsa Iván* vélte – 1287-ből származik, *I. Károly* király első megerősítése 1318. augusztus 29-én kelt, míg a második 1327. október 17-én.

---

⁹ BÁRDOSY, J. i. m. 334.

¹⁰ MOL. Df. 276 159.

Célszerű ezek után e három oklevél rekonstruált szövegét közzéadni. A közzététel nem alapulhat tisztán a legteljesebb szövegű 1813. évi átíráson, mert az 1699. évi hiányos szövegű megerősítés megbízhatóbbnak tűnő olvasatot mutat, különösen a nevek és tisztségek tekintetében. *Kun László* 1287. évi privilégiumánál kézenfekvő az 1367. évi tartalmi átírat felhasználása, elsősorban névalakjának átvételével. *Borsa Iván* idézett munkájában *Kun László* privilégiumának regesztája mellett *Gölnicbánya* határainak leírását ugyancsak az 1367-es tartalmi átírat alapján közli. Ott, ahol az 1699. évi szövegben kipontozással jelzett hiányok vannak, az 1813-as átírat szövegéből történik a kiegészítés, illetve [ ] között szerepelnek ezen írat jelentékenyebb szövegváltozatai is. *I. Károly* két megerősítésének szövegénél szintén az 1699-es átírás adja az alapszöveget, a hiányzó részek pótlása itt is az 1813. évi átíratból származik.

A jobb áttekinthetőségért érdemes a szöveggözlés mellett összefoglalóan is feltüntetni az 1327. évi átírat apparátusát a fennmaradt példányokról.

Átírások:

1. I. Lajos király, 1359. máj. 5. > szepesi kápt., 1699. szept. 24. Csáky cs. mindszei lt. 50. 1. (Df. 258 631.) (hiányos; 18. sz.-i másolatban).

2. I. Lajos király, 1359. máj. 5. > szepesi kápt., 1699. szept. 24. Dl. 24 896. (NRA. 1756. 32.) (hiányos; 18. sz.-i másolatban).

3. I. Lajos király, 1359. máj. 5. > szepesi kápt., 1699. szept. 24. Dl. 71 419. (Csáky cs. mindszei lt. 59. 1.) (hiányos; 18. sz.-i másolatban).

4. I. Lajos király, 1359. máj. 5. > szepesi kápt., 1699. szept. 24. ŠA. Levoca (Lőcse). Szepes m. lt. Úrbéri és telekkönyvi iratok 6. Gölnicbánya. (Df. 287 781.) (hiányos; 1772. febr. 23-i másolatban).

5. Szepesi kápt., 1637. jan. 28. > III. Ferdinánd király, 1637. máj. 1. > [I. Ferenc király,] 1813. okt. 1. HHSStA. Ung. Akten,

Fasc. 333. Konv. d. f. 25-32. (Df. 276 159.) (19. sz.-i másolat a királyi könyvekből: Lib. Reg. 8. Hung. aul. canc. 174-178.)

Említés:

I. Lajos király, 1367. jún. 29. Dl. 67 376. (Bugarin-Horváth lt.)

Az oklevél szövege:

Carolus, Dei gratia Hungariae, Croatiae, Romae, Serviae, Galliciae, Lodomeriae, Cumaniae, Bulgariaeque rex, princeps Sallernitanus et honoris ac montis Sancti Angeli dominus, Omnibus Christi fidelibus praesentibus et futuris, noticiam praesentium habituris, salutem in omnium Salvatore. Solet a principe confirmari, quod licite postulatur, quia sicut iuris est, occupata indebite in statum debitum revocare, sic est consonum obtenta legitime regio patrocinio roborare. Proinde ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod magister Colinus, notarius universitatis hospitem nostrorum fidelium de Gellnicz Banya ad nostram accedens praesentiam exhibuit nobis privilegium nostrum sub priori et antiquo sigillo nostro confirmans privilegium domini Ladislai olim illustris regis Hungariae, fratris et praedecessoris nostri charissimi felicitis memoriae, super libertatibus ipsorum inferius impressis confectum, petens nos humili precum instantia, ut dictum privilegium nostrum antiquum ratum habere et ad majorem hujus rei evidentiam sigillo nostro novo et authentico dignaremur de benignitate regia confirmare. Cujus tenor talis est: Carolus, Dei gratia Hungariae, Dalmatiae, Croatiae, Ramae, Serviae, Galliciae, Lodomeriae, Comaniae, Bulgariaeque rex, princeps Sallernitanus, omnibus Christi fidelibus, tam praesentibus quam futuris, praesentes inspecturis, salutem in eo, qui dat regibus salutem. Ordo suadet aequitatis et ad apicem regiae pertinet maiestatis, ut ea, quae iuris ordine processerunt, illibata conserventur, et ea, quae iuste petuntur, ad exaudationis gratiam admittantur. Proinde ad universorum notitiam harum serie literarum volumus pervenire, quod comes Perenger, iudex de Göllnicz Banya dictus [Á. 5.: *dilectus*] et fidelis noster vice et... (Á. 5.: *nomine universorum civium*) de eadem

Göllnicz Banya fidelium nostrorum exhibuit nobis privilegium domini Ladislai condam regis Hungariae... (Á. 5.: *felicis memoriae fratris nostri benigni*) super libertatibus eorundem confectum, petens a nobis humili cum instantia, ut dictum privilegium... (Á. 5.: *ratum haberi [!] et libertates*) ipsorum innovare ac nostro privilegio dignaremur confirmare. Cujus quidem privilegii tenor talis est:... (Á. 5.: *Ladislaus, Dei*) gratia Hungariae, Dalmatiae, Croatiae, Ramae, Serviae, Galliciae, Lodomeriae, Comaniae, Bulgariaeque rex, omnibus Christi fidelibus, praesentem paginam inspecturis, salutem in omnium Salvatore. Regali incumbit maiestati suos subditos, turbationibus et necessitatibus oppressos, ab ipsa turbatione et necessitate misericorditer relevare, et eisdem in eorum iuribus indemniter conservare. Proinde ad universorum notitiam tenore praesentium harum serie volumus pervenire, quod iudex, iurati et universi cives de Glympnuchbanya^{Eml}, fideles nostri accedentes praesentiam, a nobis humiliter supplicando postulant, ut nos eosdem in libertatibus eorum, ipsis per Belam, avum nostrum charissimum et per Stephanum, patrem nostrum, reges illustrium recordationum mediantibus privilegiis eorundem, quae nobis plures per eosdem exhibita extiterunt, datis et concessis, simul cum possessionibus, terris, aurifodinis, argentifodinis, ferrifodinis, aquis et silvis ac cum omnibus utilitatibus eorundem de benignitate regia tueri et conservare dignaremur. Nos itaque, qui ex officio debiti et suscepti regiminis nostri subditos nostros oppressos turbationibus et iuribus eorum pro fidelitate nobis debita et impensa privatos relevare tenemur, ipsis iudici et iuratis universisque civibus de Gylmuchbanya^{Eml} illam et eandem in omnibus libertatem, qua temporibus domini Bela, avi nostri charissimi et postmodum etiam [Á. 5.: *Stanislai (☩ Stephani)*] patris nostri, regum illustrium recordationum usi sunt et gavisī, de benignitate regia duximus concedendam, ita videlicet, quod iidem specialiter ista praerogativa libertatis a nostra maiestate indulta debeant congaudere, ut omnes causas in medio ipsorum et populorum infra metas eorundem constitutorum emergentes, sanguinis videlicet, furti et latrocinii iudicare possint et finem debitum imponere ut postulat ordo iuris. Concessimus etiam eisdem ut nullus forum in

villis infra metas dictae civitatis constitutis in praeiudicium ipsius civitatis habere possit, sed omnes populi intra metas eorundem conclusi, ad forum dictae civitatis de Glympnuchbanya^{EmI} cum mercibus eorum ire et accedere teneantur ibique res suas venditioni exponentes. Statuimus etiam, ut omnes piscatores in aquis, structores carbonum et incisores lignorum in sylvis, seu aliqui laboratores de civitate de Glympnuch^{EmI} intra terminos seu metas eorum, ut inferius annotantur, libere et absque inquietatione quorumlibet laborare valeant et sua officia exercere. Cuius quidem terrae seu possessionis metae, prout [Á. 5.: *iidem cives*] nobis retulerunt hoc ordine distinguuntur: prima meta incipit a via Deryn^{EmI} et tendit usque ad domum heremitaie deinde vadit usque ad montem bovum, qui Wkurhegh^{EmI} vulgariter nuncupatur, et ibi flectitur et tendit ad caput cuiusdam fluvii Smolnyk^{EmI} nominati et exinde protenditur ad domos seu aedificia, in quibus ferrum flari et purgari consuevit, et postmodum directe procedendo vadit ad caput cuiusdam alterius fluvii Valkensesyn^{EmI} nominati et exinde protenditur et vadit ad quendam montem Scynkw^{EmI} nuncupatum usque ad illum locum, ubi tributum exigi consuevit et ibi terminatur. Ut igitur huiusmodi gratiae nostrae seu innovationis serie ipsis civibus de Glympnuchbanya^{EmI} per nos factae,... (Á. 5.: *robur obtineat perpetuae*) firmitatis, ne per quempiam successu temporis in irritum valeat revocari, praesentes concessimus dupl... (Á. 5.: [*dupl*]icis sygilli nostri munimine roboratas). Datum per man... (Á. 5.: [*man*]us discreti viri magistri) Theodori episcopi [!] (Á. 5.: *praepositi Scibiniensis, aulae nostrae vicecancellarii, dilecti et fidelis nostri, anno domini millesimo ducentesimo octuagesimo septimo, regni autem nostri sexto decimo. Nos igitur, qui ex officio suscepti regiminis unum quemque in suo iure conservare et iustis potentium desiderii aures benignos inclinare debeamus, precibus praedictorum fidelium civium nostrorum de Goelnecz-Banya per comitem Perenger iudicum ipsorum nobis porrectis regio inclinatum cum favore, dictum privilegium non abrasum, non cancellatum, neque in aliqua sui parte viciatum, de verbo ad verbum praesentibus inseri facientes ratificamus, approbamus libertatesque eorum, per praedecessores nostros eis datas et concessas, innova-*

mus et testimonio praesentibus [!] confirmamus. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem praesentes concessimus literas duplicis sygilli nostri munimine roboratas. Datum per manus discreti viri magistri Joannis Albensis ecclesiae praepositi, aulae nostrae vicecancellarii, dilecti et fidelis nostri. Anno domini Millesimo trecentesimo decimo octavo, quarto Calendis [!] Septembris, regni autem nostri anno similiter decimo octavo. Nos itaque praescripti privilegii inspectione diligenter visitata, iusto petitionibus eiusdem magistri Colin, fidelis nostri, pro dicta universitate ipsorum fidelium hospitem nostrorum nobis humiliter porrectis, admissione dignis favorabiliter inclinati, ipsum privilegium in nulla sui parte viciatum de verbo ad verbum praesentibus insertum, acceptamus, ratificamus et super praescriptis libertatibus [!] eisdem fidelibus hospitem nostris et eorum haeredibus perpetuo valitibus [!] et irrevocabiliter permanentibus [!] de consilio praedecretorum [♣: praelatorum] et baronum regni nostri praesentibus [!] privilegii nostri patrocinio confirmamus. In cuius confirmationis memoriam perpetuamque firmitatem praesentes concessimus dicti [♣: duplicis ?] sigilli nostri novi et authentici munimine roboratas. Datum per manus discreti viri magistri Gedon [♣: Andree] Albensis ecclesiae prepositi, aulae nostrae vicecancellarii, dilecti et fidelis nostri. Anno domini Millesimo trecentesimo vigesimo septimo, sexto decimo Calendis [!] Novembris, regni autem nostri anno similiter vigesimo septimo. Venerabilibus in Christo patribus et civis [♣: dominis] Boleslao Strigoniensis [!] et fratre Ladislao Colocensis [!] archiepiscopis, Joanne Nitriensis, Benedicto Chanadiensis, Nicolao Jauriensis, Georgio Sirmiensis, Ladislao Quinqueecclesiensis, Iovanka Varadiensis, [fratre] Petro Boznensis, Laurentio Vaciensis, Andrea Transylvaniensis [!] Henrico Vesprimiensis, aulae regiae maiestatis cancellario [!] [♣: aulae reginae, consortis nostrae carissimae cancellario], Chanadino Agriensis et Ladislao Zagrabiensis [ecclesiarum] episcopis ecclesias Dei feliciter gubernantibus. Magnificis baronibus Demetrio magistro tauernicorum nostrorum, comite Machiensi [♣: Bachiensis] et Traciniensis [♣: Trinchiniensis], Alexio [♣: Alexandro] iudice curiae nostrae, Thoma Vayvoda Transylvaniensis [!] et

comite de Zonok, Vikch [Ϸ: Mikch] bano totius Sclavoniae, comite Simigiensis [!] et de Svavos [Ϸ: Sarus], Dionisio magistro dapiferorum nostrorum, Stephano magistro agazonum nostrorum, Nicolao comite Poseniensi et aliis quam pluribus regni nostri comitatus tenentibus et honores.

**A
SZEPESSÉG
TERÜLETI ÉS TÁRSADALMI
KIALAKULÁSA**

**IRTA:
DR. FEKETE NAGY ANTAL**

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA, AZ ORSZÁGOS LEVÉLTÁR,
A FELVIDÉKI TUDOMÁNYOS TÁRSASÁG ÉS A SZEPESI SZÖVETSÉG
TÁMOGATÁSÁVAL.

Két térképmelléklettel és egy fődívázlattal.

B U D A P E S T
1934

Fekete Nagy Antal könyvének címlapja. (L. Az 1. sz. jegyzetet!)